

OBSAH

Předmluva	XIII
Seznam použitých zkratk	XV

ČÁST I Nové technologie v občanském právu hmotném

1

1 Modely přístupu práva k regulaci nových technologií a metodologie právní vědy	3
1.1 Úvod	3
1.2 Základní právně-sociologická východiska	4
1.3 Sociotechnologická změna a koncept <i>policy driftu</i>	5
1.4 Modely regulace (metodologické přístupy)	9
1.4.1 Zero Model	9
1.4.2 Black Letter Law Model	10
1.4.3 Emergent Model	11
1.5 Závěr	11
2 Prostředí virtuální reality (metaverse) a ochrana osobnosti člověka	13
2.1 Úvod	13
2.2 Ochrana osobnosti člověka ve virtuální realitě	14
2.2.1 Ochrana osobnosti člověka podle občanského zákoníku	15
2.2.2 Vztah člověka a jeho on-line identity	15
2.2.3 Dopady případného porušení všeobecného osobnostního práva ve virtuální realitě a nutnost přiznání ochrany osobnosti člověka v tomto prostředí	17
2.3 Ochrana vážnosti a cti, podoby a soukromí člověka ve virtuální realitě ..	18
2.3.1 Ochrana vážnosti a cti člověka ve virtuální realitě	18
2.3.2 Ochrana podoby člověka ve virtuální realitě	20
2.4 Závěr	22
3 Kyberstalking a kyberšikana z pohledu civilního práva	23
3.1 Úvod	23
3.2 Stalking a šikana z pohledu hmotného práva	24
3.3 Stalking a šikana z pohledu práva procesního	27
3.4 Předběžné opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí	28
3.4 Závěr	31

4	Projevy rodičovské (ne)odpovědnosti na sociálních sítích	33
4.1	Úvod	33
4.1.1	Definice rodičovské odpovědnosti	33
4.1.2	Nejlepší zájem dítěte jako hlavní limit rodičovské odpovědnosti	34
4.1.3	Nejlepší zájem dítěte a jeho potlačení při publikování veřejných příspěvků	35
4.1.4	Publikování příspěvků na sociálních sítích jménem dítěte	36
4.1.5	Publikování příspěvků týkajících se dítěte na sociálních sítích jménem rodiče	37
4.1.6	Šíření fotografií dětí rodiči nebo i jinými osobami	38
4.2	Důsledky projevů rodičů na sociálních sítích	39
4.3	Závěr	41
5	Odpovědnost rodičů za genom vlastních potomků: budou geneticky upravené děti žalovat své rodiče?	43
5.1	Úvod	43
5.2	Porušení povinnosti rodičů chránit zdraví dítěte v případě editace genomu	45
5.2.1	Povinnost rodičů chránit zdraví dítěte po jeho narození	45
5.2.2	Povinnost rodičů chránit zdraví nenarozeného dítěte	45
5.3	Příčinná souvislost a vznik újmy na zdraví dítěte v důsledku editace genomu	48
5.4	Vybrané argumenty pro a proti zakotvení odpovědnosti rodičů v případě editace genomu	48
5.5	Závěr	51
6	Závěti z budoucnosti – tablet či video jako (r)evoluce v otázce forem závěti	53
6.1	Úvod	53
6.2	Závěť zaznamenaná na videu	53
6.3	Kontext českého právního řádu	54
6.3.2	Provedení soudního úkonu díky videokonferenci	55
6.3.3	Video jako důkazní prostředek	55
6.3.4	Řešení potenciálních i současných patálií	56
6.3.5	Komparace s právními řády jiných států	57
6.4	Závěť zaznamenaná do tabletu jako platný holograf?	58
6.4.1	Obecné otázky	58
6.5	Funkce formálních požadavků relevantní pro závěť	59
6.5.1	Důkazní funkce	59
6.5.2	Varovná funkce	59
6.5.3	Zajišťovací funkce	60
6.5.4	Animus testandi	60
6.6	Absence listiny	61
6.7	Závěr	62

7	On-line zasedání shromáždění společenství vlastníků	65
7.1	Úvod	65
7.2	Shromáždění vlastníků jednotek	66
7.2.1	Podmínky zasedání shromáždění vlastníků	66
7.2.2	Rozhodování mimo shromáždění	67
7.3	Zasedání shromáždění vlastníků jednotek za účinnosti pandemických opatření	68
7.4	On-line zasedání shromáždění společenství vlastníků	68
7.4.1	Přítomnost vlastníka na on-line zasedání	69
7.4.2	On-line identifikace a ochrana důvěrných informací	70
7.5	Závěr	71
8	Právní problematika elektronického doručování společenství vlastníků bytových jednotek	73
8.1	Úvod	73
8.2	Východiska současné právní úpravy doručování v rámci SVJ	73
8.2.1	Obecně k doručování v soukromém právu	73
8.2.3	Dotek úpravy elektronického doručování s právem veřejným	74
8.3	Konkrétně k úpravě doručování v rámci SVJ	74
8.4	Praktické otázky právní úpravy elektronického doručování SVJ	75
8.4.1	Kazuistika k elektronickému doručování ze strany SVJ	77
8.5	Závěr	78
9	Ochrana dětí a mladistvých jakožto spotřebitelů v internetovém prostředí	81
9.1	Úvod	81
9.2	Děti a mladiství jako spotřebitelé	81
9.3	Směrnice o nekalých obchodních praktikách	82
9.4	Akt o digitálních službách	85
9.5	Závěr	87
10	Využití smart contract ve spotřebitelských vztazích, zejména ve smlouvě o zájezdu	89
10.1	Obecně o smart contracts a blockchain v ČR	89
10.2	Identifikace a podpis stran	91
10.3	Výklad chytrých smluv	93
10.4	Porušení chytrých smluv / neplnění chytrých smluv	94
10.5	Oracles	94
10.6	Specifika spotřebitelských smluv	95
10.7	K otázce rozhodného práva	95
10.8	Problematika splnění informační povinnosti při automatické kontraktaci	97
10.9	Ochrana spotřebitele při konkrétních situacích?	98

10.9.1	Storno	98
10.9.2	Použitelnost pro smlouvu o zájezdu a související služby	98
10.10	Cestovní směrnice, BEUC, chytré smlouvy jako řešení?	99
10.11	Závěr	100
11	„Výrobek“ a jeho povinnost k náhradě újmy?	103
11.1	Úvod	103
11.2	Je směrnice 85/374/EHS nadále aktuální též v dnešní době?	104
11.3	Výrobek jako „právní subjekt – osoba“?	106
11.4	Potřebujeme „zvláštní“ status elektronické osoby?	110
11.5	Závěr	111
ČÁST II	Další právní odvětví	113
1	Decentralizované autonomní organizace (DAO) jako výzva pro právo	115
1.1	Úvod	115
1.2	Vymezení DAO	116
1.3	Právní hodnocení	118
1.4	Možné změny právní úpravy	120
1.4.1	Úprava přijatá v jiných státech	120
1.4.2	Další návrhy změny právní úpravy	121
1.5	Závěr	123
2	K vybraným pojmům z oblasti řízení obchodních korporací v kontextu diskuse o právní osobnosti distribuovaných autonomních organizací	125
2.1	Úvod	125
2.2	Řízení obchodních korporací jako pojem relevantní při řešení právních otázek	126
2.3	Jednání za právnickou osobu	127
2.3.1	Jednání v dobré víře	129
2.3.2	Péče řádného hospodáře a podnikatelský úsudek	131
2.4	Závěr	132
3	The windfall clause	135
3.1	Úvod	135
3.2	Co je obsahem Windfall Clause?	136
3.3	Motivace pro zavedení mechanismu a jeho <i>ex ante</i> povaha	138
3.3.1	Etické a politické opodstatnění Klauzule	138
3.3.2	Motivace firem ke Klauzuli přistoupit	139
3.3.3	<i>Ex ante</i> očekávaná hodnota závazku	139

3.4	Právní povaha a přípustnost závazku	140
3.5	Hlavní výhrady a nevýhody	141
3.6	Závěr	142
4	Digitální bankovníctví ve světle unijní legislativy	143
4.1	Úvod	143
4.2	Otevřené bankovníctví	143
4.3	Směrnice PSD2	144
4.4	Platební služba informování o platebním účtu	145
4.5	Platební služba nepřímé dání platebního příkazu	146
4.6	Screen scraping	147
4.7	Rozhraní API	148
4.8	Závěr	149
5	Vlastnické právo a non-fungible tokeny	151
5.1	NFT Boom	151
5.2	Základy NFT	152
5.2.1	Smart contracts	152
5.2.2	Token standards	153
5.2.3	Podstata tokenu (NFT)	154
5.2.4	Povaha spojení	154
5.3	Informační asymetrie a nepochopení konceptu	155
5.4	Vlastnické právo a NFT	156
5.5	Cesta k digitálnímu vlastnictví	158
6	Otázky spojené s praktickou implementací nové evropské regulace finančního crowdfundingu	159
6.1	Úvod	159
6.2	Regulace finančního crowdfundingu	160
6.2.1	Nařízení a technické normy	161
6.2.2	Vymezení služby skupinového financování	162
6.2.3	Působnost nařízení	164
6.3	Požadavky kladené na poskytovatele crowdfundingu	165
6.3.1	Povinnost získat povolení ČNB a podmínky pro jeho udělení ..	166
6.4	Praktická implementace – dosavadní vývoj a zvažované kroky	167
6.5	Další souvislosti z pohledu regulace finančního trhu	168
6.5.1	Crowdfunding vs. neoprávněné přijímání vkladů od veřejnosti ..	168
6.5.2	Crowdfunding vs. pokoutní kolektivní investování	169
6.5.3	Crowdfunding vs. neoprávněné poskytování investičních služeb	169
6.5.4	Crowdfunding vs. neoprávněné poskytování platebních služeb	170
6.6	Závěr	170

7	Pracovněprávní výzvy v době nových technologií (flexibilita vs. securita)	173
7.1	Úvod	173
7.2	Základní koncepční vymezení návrhu směrnice	174
7.3	Účel navrhované směrnice a vyvratitelná právní domněnka	175
7.4	Dosavadní tuzemské projednávání navrhované úpravy	178
7.5	Dílčí shrnutí k navrhované směrnici	179
7.6	Flexibilita a securita v agenturním zaměstnávání	180
7.7	Závěr	181
8	Monitoring zaměstnanců a jeho meze v době čtvrté průmyslové revoluce	183
8.1	Úvodem	183
8.2	Obecně k monitoringu zaměstnanců	184
8.4	Kontrola e-mailů zaměstnavatelem	186
8.5	Sledování činnosti zaměstnance na internetu	188
8.6	Sankce v oblasti monitoringu	190
8.7	Závěr	191
ČÁST III	Procesní souvislosti	193
1	Elektornizace justice a nové technologie v civilním procesu	195
1.1	Úvod	195
1.2	Elektronický platební rozkaz	196
1.3	Soudní spis v elektronické podobě (eSpis)	199
1.4	Videokonferenční zařízení a jeho využití	201
1.5	Elektronické doručování prostřednictvím veřejné datové sítě	203
1.6	Závěr	205
2	Elektronické konanie o vydanie platobného rozkazu	207
2.1	Úvod	207
2.2	Legislatívny rámec upomínacieho konania	207
2.3	Špecifiká upomínacieho konania – pred začatím konania	208
2.3.1	Kauzálna príslušnosť	208
2.3.2	Súdny poplatok	209
2.3.3	Prejavy elektronizácie konania	210
2.4	Postup súdu v upomínacom konaní	211
2.4.1	Posúdenie návrhu na vydanie platobného rozkazu	212
2.4.2	Vydanie rozhodnutia v upomínacom konaní	213
2.5	Doručovanie rozhodnutí, opravné prostriedky a žiadosť o povolenie plnenia dlhu v splátkach v upomínacom konaní	214
2.5.1	Doručovanie platobného rozkazu	214

2.5.2	Odpor proti platobnímu rozkazu v upomínacím konání	215
2.5.3	Sťažnosť v upomínacím konaní	217
2.6	Záver	217
3	Formulářové žaloby a nové technologie	219
3.1	Úvod	219
3.2	Definice formulářové žaloby	220
3.3	Rozšíření využití formulářových žalob v souvislosti s novými technologiemi	221
3.4	Závěr	222
4	Předběžná opatření v prostředí internetových domén	223
4.1	Úvod	223
4.2	Kvalifikace domény a vymezení okruhu sporů a dotčených osob	223
4.2.1	Kvalifikace doménového jména	223
4.2.2	Vymezení okruhu sporů	224
4.2.3	Vymezení okruhu osob vystupujících ve sporech	225
4.3	Východiska pro nařízení předběžného opatření	226
4.3.1	Obecné předpoklady pro vydání předběžného opatření	226
4.3.2	Prozatímnost předběžného opatření	226
4.3.3	Přiměřenost předběžného opatření	228
4.3.4	Možnost uložit povinnost třetí osobě	230
4.4	Závěr	232
5	Software (počítačový program) jako součást majetkové podstaty	233
5.1	Úvod	233
5.2	Majetková podstata a její zpeněžení	234
5.3	Software (počítačový program) a možnosti dispozice s ním	235
5.4	Možnosti zpeněžení softwaru v insolvenčním řízení	237
5.5	Náhled do české insolvenční praxe	240
5.6	Závěr	241
6	Exekuční řízení ve světle technologického pokroku	243
6.1	Úvod	243
6.2	Exekuční řízení v „digitálním“ věku	244
6.2.1	Dražby	244
6.2.2	Kancelář, spis a rejstříková agenda	245
6.2.3	Komunikace s účastníky	248
6.3	Krypto jako výzva	249
6.4	Závěr	250

7	Využití nových technologií při provádění exekuce	253
7.1	Úvod	253
7.2	Soudní exekuce obecně	254
7.3	Elektronické exekuční spisy	254
7.4	Lustrace, součinnosti a doručování	256
7.5	Elektronické dražby	257
7.6	Další elektronizace exekučního řízení	258
7.7	Závěr	260
8	Analýza elektronizace výkonu exekuční činnosti	261
8.1	Úvod	261
8.2	Informační systém	262
8.3	Součinnosti	262
8.4	Způsoby provedení exekuce	264
8.5	Doručování	264
8.6	Komunikace se soudy a účastníky řízení	265
8.7	Data, registry, portály	265
8.8	Centrální uložení exekučních titulů	265
8.9	Pět bodů prohloubení modernizace v oblasti exekučního řízení	266
	Abstrakt	267
	Abstract	268
	Seznam literatury	269
	Rejstřík	282